DK-Gl.5533.1.32.2023

Gliwice, 20 września 2023 r.

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Gliwicach, ul. Kozielska 39, 44-100 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Hanna Szczepaniak.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Maciej Osuch.**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **14 września 2023 r., DK-GL.5533.1.32.2023.**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **14 września 2023 r.**
7. Tematyka kontroli: **zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauczania, wychowania i opieki.**
8. Czynności kontrolne: rozmowy z: Panią Hanną Szczepaniak – Dyrektorem szkoły, Panią Bożeną Kapko – Wicedyrektorem szkoły, analiza udostępnionej dokumentacji: protokoły zebrań Rady Rodziców, statut szkoły, korespondencja z rodzicami.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem dotyczącym bezprawnego (w ocenie autora) ograniczenia możliwości spędzania przerw przez uczniów na świeżym powietrzu.

W ocenie wnoszącego, rozwiązania przyjęte w szkole nie są zgodne z obowiązującymi przepisami – art. 31 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Ograniczenie ma dotyczyć w szczególności pierwszej przerwy międzylekcyjnej w całości (obowiązuje bezwzględny zakaz wyjścia na tą przerwę na świeże powietrze), a wyjścia na pozostałe przerwy mają być ograniczane poprzez blokowanie wyjścia z budynku przez pracowników administracji, co powoduje, że uczniowie są zmuszani do kilkuminutowego oczekiwania na wypuszczenie na zewnątrz. Autor pisma podkreśla, że te kilka minut to kilkadziesiąt procent przerwy mniej.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Ponadto z pisma wynika, że dzieci nie mogą korzystać z boiska szkolnego, a przed szkołą zostały namalowane linie, które są chronione przez wyznaczonych nauczycieli – przekraczanie tych linii jest zabronione.

W efekcie do wykorzystania dzieci mają mieć tylko część parkingową przed budynkiem szkoły, gdy w tym czasie boisko szkolne jest niewykorzystane. Dzieci są stłoczone i nie mają możliwości spędzania przerwy w ruchu i aktywnie, co w opinii autora jest jednym z istotnych elementów pozytywnie wpływających na koncentrację, zapamiętywanie i relacje rówieśnicze. Powołuje się tutaj pismo Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Ponadto, według autora, od września tego roku, dzieci zostają całkowicie pozbawione możliwości spędzania przerw na świeżym powietrzu.

Przepisy, na które powołuje się autor pisma, to art. 31 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. nr 120 poz. 526 z późn. zm.), zgodnie z którym dzieci mają prawo do wypoczynku i czasu wolnego, do uczestniczenia w zabawach i zajęciach rekreacyjnych, stosownych do wieku dziecka, oraz do nieskrępowanego uczestniczenia w życiu kulturalnym i artystycznym.

Drugi z przepisów to § 14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604), zgodnie z którym przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela. Jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne, umożliwia się uczniom przebywanie w czasie przerw w zajęciach na świeżym powietrzu. Dyrektor, po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego: ustala długość przerw międzylekcyjnych oraz organizuje przerwy w sposób umożliwiający uczniom spożycie posiłków na terenie szkoły lub placówki.

Uczniowie szkoły wychodzą na przerwy tylko pod opieką nauczycieli (nauczyciele wychodzą ze szkoły pierwsi, przed uczniami), zgodnie z grafikiem dyżurów. Uczniowie spędzają przerwy na podwórku, gdy temperatura powietrza wynosi minimum 15 stopni C (taka temperatura została pozytywnie zaopiniowana przez rodziców podczas zebrań w dniach 9 i 10 maja 2023 r). Do dyspozycji uczniów pozostaje teren utwardzony przed głównym wejściem do szkoły oraz tereny zielone (obrazuje to mapa – załącznik do regulaminu dyżurów). Na godzinach wychowawczych przypomniano uczniom zasady spędzania czasu podczas przerw na podwórku szkolnym i przedstawiono ilustrację graficzną terenów, na których mogą przebywać. Zobowiązano również wychowawców klas do poinformowania rodziców o powyższych zmianach.

Nauczyciele szkoły, 13 kwietnia 2023 r. zostali zapoznani z zarządzeniem nr 22.2022/2023 Dyrektora szkoły, które dotyczy Regulaminu pełnienia dyżurów obowiązujących w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr I w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5. Równocześnie nauczyciele zostali zobowiązani do zapoznania z nim uczniów oraz rodziców, a także przekazania informacji, że jest on opublikowany na stronie internetowej szkoły.

W szkole, w maju 2023 r. odbyły się spotkania z rodzicami uczniów. Jednym z punktów było zaopiniowanie przez rodziców warunków wychodzenia dzieci na przerwy. W obu klasach opinia była pozytywna, przyjęta jednogłośnie przez obecnych podczas spotkań rodziców uczniów.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604), dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole lub placówce, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę lub placówkę poza obiektami należącymi do tych jednostek.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z § 6 przywołanego rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, zajęcia poza pomieszczeniami szkoły lub placówki nie mogą odbywać się w tych miejscach, w których prowadzone są prace remontowe, naprawcze i instalacyjne, a w przypadku konieczności przeprowadzenia prac remontowych, naprawczych lub instalacyjnych w czasie funkcjonowania szkoły lub placówki prace te organizuje się w sposób nienarażający osób pozostających pod opieką szkoły lub placówki na niebezpieczeństwo i uciążliwości wynikające z prowadzonych prac oraz z zastosowaniem szczególnych środków ostrożności, a miejsca prowadzenia prac, należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieuprawnionych, w szczególności uczniów.

Dyrektor szkoły przekazała rodzicom informację, że 4 sierpnia 2023 r. rozpoczęła się termomodernizacja budynku szkoły. W zakres robót wchodzi: ocieplenie budynku i wymiana dachu, wymiana wszystkich okien, wymiana centralnego ogrzewania, dostosowanie oddziałów przedszkolnych do aktualnych przepisów p-poż., wymiana starej wentylacji hali sportowej.

Przekazała jednocześnie informację, że ze względu na ogrom prac, remont ma trwać około 18 miesięcy. Podkreśliła, że będzie to trudny i pełen obaw okres dla wszystkich, z utrudnionymi warunkami pracy. Zaznaczyła, że uwzględniając fakt, że cały teren szkoły to teren budowy, uczniowie nie będą mogli spędzać przerw na podwórku. Jednocześnie zapewniła rodziców, że nauczyciele zrobią wszystko, aby zagwarantować bezpieczeństwo uczniom. Na zakończenie, Dyrektor szkoły poprosiła o wyrozumiałość i przestrzeganie zasad BHP obowiązujących w czasie remontu podczas obecności w budynku. Poinformowała równocześnie, że 4 września

2023 r. nauczyciele przeprowadzą w klasach zajęcia na temat zasad BHP obowiązujących na czas remontu. Poprosiła rodziców o przygotowanie dzieci i uprzedzenie o trudnej sytuacji, z która spotkają się już na początku roku szkolnego oraz prosiła o śledzenie dziennika elektronicznego i strony internetowej szkoły, na których będą się ukazywać aktualne informacje dotyczące organizacji pracy szkoły.

Uwzględniając powyższą sytuację, trudno zarzucić Dyrektorowi szkoły, naruszenie przepisów w związku z zakazem spędzania przerw przez uczniów na świeżym powietrzu.

Z ustaleń wynika również, że wcześniejsze, sygnalizowane przez autora w piśmie sytuacje dotyczące ograniczania możliwości spędzania wszystkich przerw na świeżym powietrzu, ma swoje logiczne uzasadnienie. Uwzględniając dużą wielkość budynku szkolnego, zarówno samo wyjście ucznia jak i zorganizowane uczniom opieki przez nauczycieli byłoby bardzo utrudnione w czasie krótszych przerw.

Powstrzymywanie, przez chwilę uczniów w obszernym atrium, przed wyjściem na świeże powietrze, do momentu pojawienia się na miejscu dyżuru nauczyciela wynika z egzekwowania przytoczonych powyżej przepisów, zgodnie z którymi przerwy uczniowie spędzają pod opieką nauczyciela. Warunki personalne (liczba nauczycieli) jak i techniczne (zamknięcie klasy przez nauczyciela, oddanie kluczy, przejście na miejsce dyżuru), nie pozwalają nie przyjęcie innego rozwiązania.

Faktem jest, że uczniowie podczas przerw nie korzystają z terenu boiska szkolnego (ponownie brak możliwości zapewnienie dyżuru przez nauczyciela), jednak mają do dyspozycji bardzo obszerny teren zielony wokół szkoły. Nie gromadzą się w związku z tym wyłącznie na terenie bezpośrednio przed wyjściem. Brak nauczycieli to nie jedyny powód. Zostało ono wyłączone z możliwości spędzania na nim przerw, gdyż znajduje się w znacznej odległości od głównego wejścia szkolnego i prowadzi do niego droga ewakuacyjna, po której poruszają się pojazdy. Zagrażałoby to bezpieczeństwu uczniów.

Ponieważ autor powołuje się na opinię MEiN, należy podkreślić, że poza przywołaniem obowiązujących przepisów dotyczących sprawy znajduje się tam w podsumowaniu fragment (cyt.): *„Przepisy prawa oświatowego pozostawiły szkołom swobodę w szczegółowym określeniu powyższych kwestii i nie zawierają katalogu zamkniętego w zakresie warunków atmosferycznych w jakich uczniom umożliwia się przebywanie w czasie przerw na świeżym powietrzu. Warto podkreślić, że ruch i aktywność fizyczna, szczególnie w trakcie dziennego planu zajęć, pozytywnie wpływa na koncentrację, zapamiętywanie, relacje rówieśnicze itp., zatem można stanowczo stwierdzić, że jest pożyteczna.*

parafa dyrektora szkoły/placówki ***parafa/y kontrolującego/ych***

Jednocześnie, zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe – rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

Korzystając z tych uprawnień rada rodziców może zatem wystąpić z wnioskiem o szczegółowe uregulowanie kwestii przerw na świeżym powietrzu".

Zgodnie z art. 83 ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 poz. 900 z późn. zm.), w szkołach i placówkach działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów.

Zgodnie z art. 84 ust 1 tejże ustawy Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

W trakcie czynności kontrolnych zapoznano się z protokołem posiedzenia Rady Rodziców z 13 września 2023 r. oraz opinią Rady Rodziców dotycząca spędzania przerw przez uczniów na terenach zielonych w czasie prac remontowych. Opinia jest pozytywna i zawiera także sformułowanie pełnego poparcia stanowiska dyrektora w tej sprawie.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- Dyrektor szkoły dba o zapewnienie bezpieczeństwa uczniom zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
- Ograniczenie możliwości korzystania ze spędzania przerw przez uczniów na świeżym powietrzu wynika wyłącznie z troski o bezpieczeństwo uczniów.
- W trakcie wprowadzania wszelkich ograniczeń związanych ze sposobami spędzania przerw przez uczniów Dyrektor szkoły jest w stałym kontakcie z rodzicami uczniów oraz Rada Rodziców.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Nie ujawniono nieprawidłowości

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (*Dz.U. z 2023 poz. 900 z późn. zm.),* zaleca się:

Zaleceń nie wydano

Termin realizacji zalecenia: nie dotyczy

Starszy Wizytator

mgr inż. Maciej Osuch Gliwice, 21.09.2023

……

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5
w Gliwicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5
z siedzibą w Gliwicach
przy ul. Kozielskiej 39
NIP: 631 26 58 178 REGON: 361084052
tel. 32 237 99 50

Hanna Szczepaniak ……g-ce; dn. 21.09.23

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5
w Gliwicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5
z siedzibą w Gliwicach
przy ul. Kozielskiej 39
NIP: 631 26 58 178 REGON: 361084052
tel. 32 237 99 50

Hanna Szczepaniak ……g-ce, dn. 21.09.23

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (*Dz. U. z 2020 r., poz. 1551 z późn. zm.*).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych